

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

3. Opes sequi, si virtutes præcedant, in coniugijs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

utrique parti consuluisse. Hac enim socia, & illum excitatum iri; & hoc marito, istam non futuram insolentem. Sic nimirum sæpe dissimiles convenire solent, ut vxor viro sit pro industria stimulo: & vir vxori pro modestiæ freno.

II.

Porrò in matrimonijs, si, non quid spectari soleat, sed quid spectari debeat proponamus, mores utique sunt diuitijs anteferendi. Apud improvidos, apud quos *Virtus post aurum sequitur*, quæcunque bene dotata est, bene est & morata. Itaque opulenta eligitur, quæ, vno anno, dotem omnem, patrimonium omne in superbiis vestium impendit; cum sponsa inops, sed bene morata atque laboribus assuefacta facile peculium industria collegisset. Diuina ergo æquitas, cum videt potius animi, quàm marsupij dotes quæri, non rarò vtrumque confert: sicut vtrumque subducit, quando pecunia magis desideratur, quàm sponsa.

III.

S. Damascen.
in histor. de
reb. gestis SS.
Iosaphat &
Barlaam c. 16.

Narrat D Damascenus, dirissimos parentes filium habuisse, cui ut pares nuptias apparerent, nobilissimi item atque ditissimi viri filiam nuptui dare statuerant, quæ forma supra omnes alias satraparum nymphas excellebat, Nimirum totum matrimonij consilium erant *Genus & Venuus*. Quod vbi castissimus agi adolescens intellexit, non tantum nuptijs, sed etiam lare, sed patre & patrimonio relictis, clam profugit. In fuga, ex æstu, diuertit in pauperis cuiusdam senecionis ædiculam. Ibi, præ foribus, sedebat ad colum virgo senis vnica gnata, quæ summis digitis fila deducens fusum torserat, atque cantando laborem, diuinis laudibus celebrandis, solabatur. Erat autem carmen, quo Numini, pro beneficijs, gratiæ agebantur. Hoc in tali loco argumentum admiratus iuuenis ait: *Quodnam est istud tuum, o Virgo, studium? aut cuius rei gratia, adeo inops, quasi pro magnis diuitijs, laudas verum Condurorem?* Cui illa: *Nescis, ait, o hospes, quisquis es, quemadmodum exigua sepe medicina magnos pellit morbos; ita etiam, in paruis Dei donis, gratiarum actionem magnorum fieri auctricem bonorum?* Ego quidem filia sum senis pauperis, gratias tamen refero, pro modicis istius donis, & benedico Dominum, certa, quoniam qui hæc contulit, & maiora valet dare: & ista quidem de his, quæ extrinsecus sunt, & nostræ

nostra non sunt. Ex quibus neque multa possidentibus lucrum aliquod provenit; ut non dicam, quod & saepius damnum sustinent. Neque minora accipientibus, accidit detrimentum, eandem utriusque viam pergentibus, & ad eundem pervenientibus finem. Eorum vero, qua magis sunt necessaria, & perfectissima, multa & maxima accipi DEI dona, qua innumerabilia & inestimabilia sunt. Nam secundum imaginem DEI facta sum; & ipsius notitiam habere merui; & ratione, pra omnibus animalibus, sum praedita; & ab ipso DEO inuitata sum ad vitam, per viscera misericordiae eius: cuius & mysterij particeps esse promerui; & Paradisi ianua aperta est, facile, si voluero, introitum mihi prabitura. Pro tantis igitur ac talibus donis; qua indifferenter diuites percipiunt & pauperes, ut dignum est, gratias agere penitus est impossibile. Si tamen & modicam istam laudationem largitori honorum non obtulero, qualem excusationem habebo? Huc usque alioqui paucorum verborum, sed in rebus diuinis facundissima puella de DEO disseruit, iuuenemque ingenij acumine & rerum caelestium prudentia adeo in stuporem atque admirationem dedit, ut etiam in amorem suum raperet. Quamobrem accersito ad se patri eius foras dixit: *Dum fugio uxorem, uxorem acceptam pro inuisa mihi offert benignum Numen, filiam enim tuam in coniugium peto, cuius me indoles, vis intelligendi, & pietas non genarum, sed morum venustate cepit.* Erat iuuenis seni de parentibus norus, quare Nequaquam istud fas est, ait senex: Diuitum pauperumque filij & filiae incongrue coniugium constituunt. Cui iuuenis, Enimvero diuitem fugi, pauperem volo, quia satius est ducere piam, quam opulentam. Unica est, ait senex, non possum eam a me dimittere, solam & baculum senectutis meae. Atqui ego, inquit adolescens, apud vos manebo, vestram vitam posthac victurus; & cum dicto, splendorem vestium abiecit, & cum senis centone commutavit. Tunc, inquit S. Damascenus, *ille senex in multis tentans eum, & vario ipsius examinans cogitationem, postquam cognouit firmam mentis illius stabilitatem, & quia non amore insipientiae detentus petijt eius filiam, sed pietatis amore elegit pauperim vivere, hanc praeponens sua gloriae & nobilitati; tenens eum manu introduxit in suum cubiculum, & ostendit ei diuitias multas ibi repositas, & immensum pondus*

du pecuniarum, quantum non viderat aliquando iuuenis ille, & ad eum: Fili hac omnia tibi dabo, eò quòd elegisti me fieri haeres sedentia. Quam tenens hereditatem illo omnes supergressus est gloriosos terra & diuites, Hæc S. Damascenus, loquens in parabolis.

IV.

Rectè homines sapientes, in coniugialia fœdera conditionibus veniunt antè quæsitis, sed conditionibus bonis, & bona norma. Optima hîc norma est coniugum eligendarū, quos non debent diuitiæ, sed virtutes conciliare; non dissociare paupertas, non excludere generis obscuritas; satis locuples est, quæ Deum habet. Nihil ditius est pietate: nihil vero amore constantius. Itaque *simus astuti*, ait S. Ambrosius, *circa querenda & seruanda coniugia, diligamus tributa nobis consortia. Esijs, qui longinquis fuerant ortus sui tempore regionibus separati, inter se conuenerint: etsi vir ad peregrina contenderit, nulla longinquitas, nulla absentia complacitam minuat charitatem. Eadem lex presentibus absentibusq; connectit. Idem natura vinculum inter distantes & consistentes coniugalis charitatis iura constringit. Eodem iugo benedictionis utriusque colla sociantur, etiamsi alter obeat separatarum regionum longa diuortia: quia non corporis cervice, sed mentis iugum gratia acceperunt.* Itaque neque pecunia debet esse vinculum coniunctionis; quod apud illos esse solet, qui idcirco uxorem ducunt, quia *rufis*, & licet vetula sit, rugas tamen maritimo compensat, luridoque pallore promittit, se breui mortuam. Quàm longè feliciter matrimonij ditescunt, qui non nummos, sed honestatem vitæ in sponsa intuentur? & Deo fiunt, atque in primis regnum celorum querunt: cetera enim illis insuper adijciuntur. Quod Dominus in alio quoque sponso demonstravit. Nam de viro Constantinopolitano nobilissimo hæc legimus, in probato authore, docente uxoris vsucapionem.

S. Ambros.
l. 5. Hexam.
c. 7.

Luc. 12. 31.

V.
Io. Moscus
Enirar. in
Prat. Spir.
cap. 201.

Narravit quidam Patrum dicens: Ascendi aliquando Constantinopolim, cuiusdam necessitatis gratia; cumq; in Ecclesia sederem, ingressus est quidam secularis maximè illustris, atque fidelissimus; is cum aspexisset me accedens salutauit cum omni charitatis officio. Et, post salutationem, sedit iuxta me, & cepit interrogare de his, quæ pertinent ad animæ salutem. Cumq; ego illi dicerem, quid